

VESNA HAUSCHILD

SPIMO

Tišino živih težje razumemo kot tišino mrtvih.

- *F. Beigbeder*

KRAJ: Hiša v ljubljanskem predmestju

ČAS: Obdobje covida-19 med marcem 2020 in novembrom 2021

LIKI:

VIDA, 85

VITA, 63

VAL(ENTINA), 33

1. Prizor: Tišina

2020.

Jutro, dva tedna pred popolnim zaprtjem (lockdown).

Kuhinja. Okrog jedilne mize so štirje stoli. Dva sta prazna. Na skrajno levem stolu sedi VIDA (85), sključena, izžeta (vidimo jo iz profila). Na praznem stolu nasproti Vide je obešena moška jopa. Na mizi poleg praznega stola je črn okvir za sliko. V okviru ni ničesar. Vida strmi v okvir.

Pogled skozi okno: Sosed zaliva vrt. Čeprav je čisto sam, nosi masko čez usta in nos.

V kuhinjo vstopi VITA (66), med vratom in ramo stiska prenosni telefon (ravno kar je končala pogovor), v roki drži velik čeber z umazanim perilom: rjuha, deka, prevleke za blazine, brisače, moška pižama, moška sprana rebrasta spodnja majica.

VITA: So rekli, da je pogreb možen le v ožjem družinskem krogu.

VIDA je tiho.

VITA: No, saj pri nas ni kroga ... bolj trikotnik.

VIDA je tiho.

VITA: A imaš še kaj za na devetdeset?

Vita malomarno zagrabi moško jopo, ki je obešena čez stol.

VIDA: NE!

Vita naveličano spusti jopo nazaj na stol. Telefon ji pade na tla. Zakolne.

VITA: Župnik je zaseden, kaplan bi lahko čez en teden.

VIDA je tiho. *Vita spusti čeber na tla in pristopi v Vidi.*

VITA: Župnika imaš raje, ane?

VIDA je tiho.

VITA: *(pogleda okvir)* Njemu je itak vseeno.

VIDA je tiho.

VITA: ... Lahko bi ga pa lepo raztresli po travi in to bi bilo to.

VIDA je tiho.

VITA: Mislim, kdaj je bil sploh nazadnje v cerkvi?! Za Tinino birmo, menda.

VIDA je tiho. *Vita stoji poleg Vide in išče način, da bi se jo dotaknila. Vida še zmeraj ne reagira.*

VITA: Lepo obleko si ji sešila takrat. Se spomniš? Ko si še šivala?

VIDA je tiho.

VITA: Sem jo klicala in ji naročila, naj takoj pride. Bo prišla. Sem ji zabičala, da je nujno. Brez izgovorov. Ne bo takšna kot Zlata! Tega ne bom dopustila. Prišla bo.

VIDA končno dvigne pogled, nato pa ga spet žalostno povesi.

VITA: A potem potrdim kaplana?

VIDA je tiho.

VITA: A bi počakala na župnika?

VIDA je tiho.

VITA: Saj, kaj pa je en teden proti večnosti. *(pogleda okvir)* Njemu se nikamor ne mudi.

VIDA je tiho. Vita sede poleg Vite.

VITA: Vem, da ti je težko. Ampak: lahko si vesela, da je končno mir. Mir je ključ. Lahko sva veseli. Rešil se je. Tebe pa tudi. Samo še zanj si živela. Pa ni bil niti malo hvaležen. No, najbrž niti ni vedel, na koncu ... še tega ni vedel, ali je sreda ali sobota. Niti tega, kdo sem jaz.

VIDA je tiho.

VITA: Sčasoma ti bo lažje, sem prepričana. Navadila se boš, pa bo. Na vse se navadimo. Konec koncev - ni konec sveta. Ti si še vedno tu. Še vedno si živa. A ni to super? Smrt je del življenja. Treba je iti naprej. Kar mene poglej. Sploh ne jokam več. Le zakaj bi jokala. Škoda časa. Nihče ni vreden mojih solz. Ne. Prav noben moški. Še najmanj pa on.

VIDA je tiho. Vita vstane in prime čeber.

VITA: Vse bo še dobro. A me slišiš? Čas bo naredil svoje. Samo čas. Ničesar drugega ne potrebujeva, ne jaz, ne ti. Samo čas.

Oglasi se hišni zvonec.

VITA: *(nenadoma oživi)* Zlata!

VITA: Ma, pusti Zlato! Ona je že zdavnaj pozabila na nas.

VITA sunkovito vstane in s čebrom v roki odide, pri čemer močno zaloputne z vrati.

Vida še naprej ždi za mizo in bulji v črn okvir brez slike.

VITA: Kako si mi lahko to naredil! Obljubil si. Obljubil si, da me ne boš nikoli zapustil.

Vida se stežka spravi pokonci, naredil polkrog do praznega stola, na katerem visi moška jopa in si jo ogrne čez ramena. Počasi odkoraka nazaj na svoj stol in nepremično bulji v prazen okvir.

2. Prizor: Valentina

VAL s prtljago stoji pred vhodnimi vrati.

VAL (*ponavlja sama pri sebi, kot mantra*): Ne bo me izsiljevala. Ne bom njen tepih. Ne bom njen rešitelj. Ne bom njen nadomestni mož. Ne bom njena best friendica. Če bo težila, se bom lepo umaknila. Ne bom popizdila. Boljša sem od tega. Ne bom se ji pustila sprovcirati. Zmogla bom. Moram. Teden, maksimum dva. Za dedija. Potem bom pa šla.

Pritisne na hišni zvonec. Čaka. Ni odziva.

Iz torbice vzame dezinfekcijski sprej, da bi si razkužila roke, a si premisli in ga pospravi.

Še enkrat pozvoni. Ni odziva.

VAL: BABI?!

Odziva ni.

Val gre do kopalničnega okna poleg vhodnih vrat. Potrka.

VAL: BAAAAABI!!!!!!?!

Odziva ni.

VAL: What the fuck?! BAAAAAABI!!!!!!!!!!!!!!!!!!!!!!!!!!!!!!!!!!!!!!!!!!!!!!!!!!!!

Končno se v zgornjem nadstropju odpre okno. Skozenj pogleda VITA.

VITA: Pa si le prišla!

VAL: Kaj pa delaš v moji sobi?!

VITA: Vse sem posesala. Tina? Na!

Vita ji vrže ključ, ampak jo zgreši. Tina besno vrže potovalko na tla in pobere ključ.

VAL: Nisem Tina. In ne rabiš mi pospravljati.

VITA: Na tone prahu (*močno kihne*). Samo še kače manjkajo!

VAL: Da nimaš ti korone?

VITA: Korone ni.

VAL: (*poriva ključ v ključavnico, a ne gre noter*). Babi pa očitno tudi ne?!

VITA: Babi nič ne sliši. Pridi že, da te objamem!

VAL: Ne morem odkleniti. A mi ne bi mogoče prišla odpret?!

VITA: Oh, že vidim, neprespana ni, zato si pa tečna. Čaki.

Sliši se, kako se z notranje strani odklepajo vrata.

VITA: Spet je ključ noter pustila!!!

Vhodna vrata se končno odprejo. VITA močno razširi roke v objem. VAL se z obema rokama trdno oklepa potovalke, da ji ne bi bilo treba objeti Vite. VITA še kar čaka. VAL se izogne objemu, iz torbe vzame razkužilo za roke in ga pomoli proti VITI. Ta jo čudno – nekoliko užaljeno pogleda.

VAL: Aja, ne, tale bo taprav.

Val pospravi razkužilo in ji pomoli drugo stekleničko.

VITA: O, zame? Iz duty freeja?

VAL: Iz Kanade. Javorjev sirup.

VITA: O, hvala. Kako lepo. Res bo že čas za post, čez tri dni bodo zvezde taprave. A je bio?

VAL: Itak. Kako je babi?

VITA: Mah. Naporna je. No, pridi v kuhinjo, bomo spile en čaj.

VAL: A kave ni?

VITA: Kava te bo ubila.

VAL: Sem trpežna. Kot dedi.

VITA: Njega je ubila slaba vest.

VAL: No, če me ni covid, me tudi kava ne bo.

VITA: Pa menda ne verjameš v covid?!

VAL: Veš, res sem kar zmatrana.

VITA: Jaz tudi, od vseh teh traparij.

VAL: Lahko bi prišla pome.

VITA: Saj bi, pa-

VAL: Kaj, a se spet ne sme prehajat občinskih meja?! Saj to je pa ja nujen popravek, da greš po sto letih na letališče po hčerko, ko pride v domovino!

VITA: Ni to.

VAL: Aja, si ful bizi, kavč pa to.

VITA: ... Nimam za bencin.

VAL: Saj sem ti pol plače nakazala. A ste že vse zabili?

VITA: *(prime eno potovalko)* Pridi, se bova ob čaju pomenili.

VAL: NE MARAM ČAJA. NE KLIČI ME TINA.

VITA: Mater, še bolj si trmasta, kot on. Zame si Tina. Vedno boš Tina, okej? Čeprav se zdajle obnašaš kot ena navadna pubertetna smrklja, si odrasla. Če bi si rada spremenila ime, ti tega ne morem preprečiti. Samo zavedaj se svojih odgovornosti.

VAL: Ti si v tem res ekspert!

VITA: Človek ostane to, kar je, sploh ni važno, kako mu je ime.

VAL: PROSIM, ČE ME KLIČEŠ VAL. TAKO KOT VSI.

VITA: Tina, dovolj. Ne bova se tu pregovarjali.

VAL: Kaj, a te skrbi, kaj bodo rekli sosedge?!

VITA izgine v notranjost hiše. Val globoko zavzdihne in zavije z očmi, nato ji sledi.

3. Prizor: Pepel in kri

Jutro istega dne. Kuhinja z jedilno mizo in štirimi stoli. Vrata v dnevno sobo so zaprta. Dva stola za mizo sta prazna. Na skrajno levem sedi VIDA (85), sključena, izžeta, v enaki pozi kot prej - strmi v prazen okvir. Vstopita VITA in VAL.

VIDA: ZLATA!!!!

VAL: Babi, jaz sem!

VITA: Aparat ji nagaja.

VITA natoči vodo v električni grelec in ga prižge. Grelec se tekom prizora segreva in spušča vedno glasnejše zvoke brbotanja. VAL stopi do VIDE in poklekne pred njo.

VAL: Babi. Val je!

VIDA: Punčka moja. Pa si le prišla.

VAL: *(jo objame)* Babi moja.

VITA ju žalostno-zavistno opazuje, nakar glasno zahrka in vrže na mizo črno mapo. VAL sede na dedkovo mesto poleg okvirja brez slike. VITA stoji ob mizi.

VIDA: Ne! Tam je dedi.

VITA: Ubogaj. Presedi se.

VAL: Babi ... dedija ni več.

Val sede na stol poleg Vide in jo prime za roko. Vita sede poleg Val. Stol nasproti Vide ostane prazen.

VIDA: Povsod ga vidim. Kamor se obrnem, ga vidim.

VAL: Zato v okvirju nimaš slike.

VIDA: Povsod ga vidim.

VAL: Mami, res bi šla lahko eno lepo razvit, ane?

VIDA: Vita nikoli nima časa.

VITA: Vita ima polne roke dela s tvojimi zdravili. Da ne govori o vrtu. Pa o kuhanju. Pa o vseh krami, ki jo je treba pospraviti in odnest na rdeči križ. No, dajmo se lotiti. Prej, ko se lotimo, prej bo konec. Kav, praviš? Zadnji odgovor?

VAL: Ja. Se ti pa mudi, s temi stvarmi.

VITA: Res si tečna. Ne bi šla najprej malo odspat? Te čez dve uri zbudim.

VAL: Po 14 ur sem delala, tole bom že še zdržala.

VITA: To so resne stvari, moraš bit prisebna in spočita.

VAL: Tudi v službi sem imela resne stvari.

VITA: Sedem let študija zato, da zdaj čepiš pod palubo. A sploh vidiš kaj sonca? To ni dobro za oči. Nič vitamina D ne dobiš! Boš depresivna.

VAL: Pod palubo je drobovje ladje. Njeni možgani in srce! Tja ne more kar vsak. Visoko odgovornost imam.

VIDA: Pametna si, to imaš po njem.

VAL: Po kom? Za to sem sama garala! (*Viti*) Ampak ti itak ne veš, kako je to.

VITA: A sem jaz kriva, da so nas vrgli na cesto?!

VIDA: Ko je bil še Tito, je bila druga pesem.

VAL: Na cesto so vas vrgli pred desetimi leti.

VIDA: Takrat ti tudi Tito ne bi mogel pomagat.

VAL: No, kaj si počela od takrat?! A si mogoče aktivno iskala job? A si šla vsaj na en bogi razgovor?

VIDA: Pusti jo, saj doma pomaga.

VAL: No, potem pa ni problema. Mati, kavo, prosim.

VITA: (*odstavi grelec z vodo, nalije vodo v skodelice*) Torej ... (*vzame iz mape pismo*) tole so poslali iz mrtvašnice. Nama prebereš? Ne vem, kam sem založila lupo.

VAL: Si se pa postarala.

VIDA: Se je, ja.

Vita v eno skodelico malomarno vrže instant kavo, v drugi dve pa vrečki za čaj. Nato trešči skodelice na mizo z večjo silo, kot bi bila potrebna. Kavo pljuske čez skodelico na mizo.

VIDA: Poglej prt! Spet si vse polila.

VITA: No, a boš prebrala!

VAL: Bom. Babi, a si v redu?

VIDA: Ne.

VAL: Saj bo ...

VIDA: Nikoli več ne bom v redu.

VITA: No, bom pa še to oprala. Da boš potem lahko našla nekaj drugega in boš nergala. Itak cele dneve samo perem.

VIDA: Jaz bi samo rada ...

VAL: Kaj bi rada, babi?

VIDA: Rada bi, da se imamo radi.

VITA: Hja.

VIDA: Pa rada bi ...

VAL: Kaj?

VIDA: Rada bi šla.

VITA: Kam spet? Saj te kar naprej vozim okrog. Če ni britof, je pa zdravnik.

VIDA: Saj ti dajem za bencin!

VITA: Jaz nisem taksi.

VAL: Kam bi rada šla? Te bom jaz peljala.

VITA: Ne pusti ji, da se pusti prosit.

VAL: BABI. POVEJ MI. KAM BI RADA ŠLA?

VIDA: K njemu.

VITA: Že spet te neumnosti. Nehaj, takoj zdaj nehaj, jasno?!

VAL: Daj no. Umrl ji je mož!

VIDA: Ni bil *samo* mož!

VAL: Res je. (VITI) Bil je tvoj oče.

VIDA: Ni bil samo to!

VAL: Res je. Bil je moj dedi.

VIDA: Bil je Ljubezen. Mojega. Življenja.

VITA: Bil je pač edini možki, s katerim si bila. To še ne pomeni, da je bil tako krasen, kot ga zdaj povelečuješ.

VAL: (*Viti*) Kje imaš kaj sočutja?

VITA: Me zanima, koliko bi ga imela ti, če bi kdaj prišla domov za več kot par dni.

VIDA: Izgubila je možkega svojega življenja.

VITA: Saj ni edina.

VAL: Kdo je pa možki tvojega življenja?

VITA: Oh, kaj pa ti veš o možkih!

VAL: Na primer to, da slej ko prej odidejo. Tako kot foter!

Vita utihne, njen obraz preplavi bolečina. Obrne se stran.

VAL: A si kdaj pomislila, kako mi je, ker sploh ne vem, kdo je!!!

VITA: *(se zbere)* Dedi ni nikamor šel. Umrl je. To ni isto.

VAL: Babi je še vedno v šoku. A ne, babi?

VIDA: Kaj, Zlata, ljubica?

VITA: Mami, to je Tina. Ne Zlata.

VAL: Nisem Tina, zaboga!

VIDA: Nehajta se dret. V ušesih mi brenči.

VITA: To je od aparata. V glavnem: dejstvo je, da se mora ena od nas zbrati in organizirati pogreb. Zlate ni in je tudi ne bo, ti ne znaš in tudi ne boš pokazala nobenega zanimanja, da bi znala, tako da je jasno, da bom to jaz. Kot vedno. Bi pa rada, da predebatiramo par stvari in se skupaj odločimo. Kot družina.

VAL: Okeeeej. Kot družina. Potem mi pa končno povej, kje je moj foter.

VITA je tiho.

VAL: NO?! Mrtev ni, ane?!

VIDA: Ne.

VITA: Zame je.

Zoprna tišina.

VIDA: No, kaj še piše?

VAL: Kar so ti dali, je cenik za upepelitev. *(bere)* Zakaj, hudiča, pa za v peč rabi copate?!

VIDA: Vse zaračunajo, prasci.

VITA: *(Val)* Kje si pa ti pustila copate? Vse boš s štumfi pobrisala.

VAL: Saj veš, da sem rada bosa.

VITA: Ko se sprehajaš po eksotičnih plažah, kar izvoli. Dokler pa sediš za mojo mizo, boš nosila copate.

VAL: *Tvojo* mizo?

VITA: Vzemi tiste za goste!

VAL odpre omaro in namesto copatov za goste vzame v roke tople copate na ježka, ki so pripadali dedku.

VIDA: Ne, teh pa ne!

VITA: Saj jih ne bo rabil.

VAL: *(glada copate)* Ko sem bila majhna, sem stala na njih, pa sva plesala.

VIDA: Dobro je plesal.

VITA: Beri dalje, prosim.

VIDA: (VAL) Sem že povedala, da sva se spoznala na plesu?

VAL: Ja.

VITA: Ni bil ples. Navadna veselica.

VIDA: Na tomboli nisem nič zadela ... sem pa zato dobila njega. Res je bil terna! Še en se je metal za mano, sosedov Jože, s kmetije ... je bil lušten za pogledat, pa mu ni segal niti do kolen. Tvoj dedi je bil res nekaj posebnega. Tako deloven, pa ljubezniv.

VITA: O, to pa.

VIDA: Pa potrpežljiv. Danes takšnih ne delajo več. Še kuhat je znal. In likat!

VITA: Ja, čistokrven feminist.

VAL: Ful kjut. Danes noben več ne lika.

VITA: Nič ti ne bi škodilo, če bi se naučila. Pa ne zato, da bi tipu peglala srajce, ampak zato, da bi bila bolj samostojna.

VAL: Halo, a mogoče nisem?! Tri leta sem že na ladji! SAMA.

VIDA: Pridna, po njem se je vzela.

VAL: Po kom? A po fotru?

VIDA: Po dediju, ljubica. Včasih geni kakšno generacijo preskočijo.

VITA: (Vidi) Pridna, pridna. Jaz sem pa celo življenje gledala v luft, ane?! To bi rada rekla, ane?!

VIDA: Ponudil ti je svoj šeft, pa si rekla ne.

VITA: Ne moreš reči, da nisem delala! Veliko služb sem imela. (VAL) Kako pa misliš, da sem te živela!

VAL: Saj sta babi in dedi pomagala.

VIDA: Nobene nisi obdržala. Pa moškega tudi ne.

VITA: Nismo vse za vse.

VAL: Zdaj si se pa kar vdala, ne? Sediš doma in čakaš pokojnino.

VITA: Saj vodim žensko skupino!

VIDA: (VAL) Pazi, koga boš izbrala, ljubica. Penzij za mlade ne bo.

VAL: A res? Koliko pa jim računaš?

VITA: Tam gre za plemenitejše stvari. Delujemo po sistemu izmenjave. Zadnjič sem dobila krasna semena.

VIDA: Nekdo bo moral plačat položnice.

VITA: (*Val*) Kdo ti pa na križarki uniformo lika?

VAL: Zaščitne čelade ni treba likat. Kombinezon pa zrihtajo v čistilnem servisu. Ful cheap.

VIDA: Dober mož je bil. Še poredil se ni.

VITA: Res si imela pestro življenje. Vsak dan si mu kuhala.

VIDA: Petnajst čez tri je bilo kosilo na mizi. Pa če so ušpičene prekle padale! Nikoli ni zamudil. Pa kako je imel lepe lase! Triinšestdeset let poroke, dan in noč je garal, najprej v službi, potem pa še doma. Pa je bil tak kot prvi dan. Ni pil, ni se jezil.

VITA: Nate ne.

VIDA: Pa kako je imel lepe roke!

VITA: Pa težke tudi.

VIDA: (*poškili skozi okno na sosedov vrt*) Samo poglej soseda, pa njegovega sina! Nemarni descì s pivskimi vampi! Poročna obleka mu je bila še prav, si moreš mislit. V njej so ga odpeljali. (*VAL*) Mojo boš pa ti dobila.

VITA: Saj bi bila meni tudi prav.

VIDA: Tebi je pa ura že odbila.

VITA: Tina se ne bo poročila.

VAL: Še enkrat mi reči Tina, pa ne bom več brala!

VIDA: (*Viti*) Bo, bo. Ko pride tapravi, se bo. Še vsaka se je. Pri tebi se je sfižilo, ampak jaz sem ti že na začetku rekla, da se ga pazi. Umetniki so hudič. Sladko govorijo, delali pa ne bi nič. Jaz sem točno vedela, kaj bo. Pa me nisi poslušala.

VAL: Zaračunali so tudi hladilnik ... no, to je še kar logično.

VITA: Koliko?

VAL: Dvanajst evrov pa pol. (*bere naprej*) KVA?! (*bulji v račun*) 24-urna dežurna služba. 191 evrov!!! Zakaj pa to?!

VITA: Se hecaš?! To je še več, kot smo dali nazadnje za plin!

VAL: *Sem dala.*

VIDA: Vse zaračunajo, prasci.

VITA: Mislim, nad čim pa je treba dežurat?! Kaj je treba varovat?! Ne rečem, če bi imel na sebi drag nakit.

VIDA: To pa ne! Prstan sem mu snela.

VITA: No, duše jim zagotovo ni treba čuvat. Je že zdavnaj zapustila telo.

VAL: Tega ne veš.

VITA: Vem!

VAL: Kako že?

VITA: Sem čutila.

VAL: Ah.

VITA: O tem sem ravno zadnjič predavala na skupini. Potem smo pa meditirale.

VIDA: (*Val*) Tisti njen miš-maš.

VITA: Ali pa tiste tvoje maše!

VAL: Dejstva. To je vse, kar šteje, dragi moji.

VITA: Ko je umrl, sem čutila-

VIDA: Tako lep je bil. Mirno je spal. Kot angelček.

VAL: Dobro, da ga ni nič bolelo.

VITA: Veš, ko je ... khm, odšel ... so na balkon prileteli taki veliki črni ptiči. Drugačni kot ponavadi.

VIDA: Tako rad je poslušal siničke.

VITA: Kar čepeli so tam. Dolgo, dolgo časa. Potem so pa naenkrat odfrčali. Takrat sem vedela, da je šel tudi on. Poslovil se je. Bilo je zelo jasno sporočilo.

VIDA: Mogoče je pa to "varstvo" za vsak slučaj, če se kdo zbudi.

VITA: No, on se ni.

VAL: Treba je plačat tudi zdravnika, ki potrdi, da je res ... gotov. Potem gre pa v to ... varstvo. Po mojem je to zaradi zaježitve virusa.

VITA: Gotovo! Sicer bi pobegnil in našel še vse druge mrtvake. Tisti tažive in tamrtve.

VAL se zareži, ozračje se nekoliko sprosti.

VITA: Lepo se slišati tvoj smeh. Po dolgem času.

VIDA: Kar naj še pome pride, ta virus.

VITA: Kakšne spet stresaš! Sem ti že povedala, da virusa ni.

VAL: Babi, no. Ne smeš me še ti zapustit.

VIDA: Ni fer. On ga je fasal, jaz pa ne. Pa ves čas sva bila skupaj.

VITA: Saj sploh ni umrl od korone!

VIDA: Kdo pa ve.

VITA: Ma, daj no. Telo je bilo že čisto na koncu, vsak prehlad bi ga sesul.

VAL: A ni zdaj čisto vseeno?

VITA: Bakterijo je dobil.

VIDA: No, saj.

VITA: (*Val*) Ampak, veš ... so mi rekli ... tako, po ovinkih ... če se strinjamo, da je vzrok smrti korona, nam dajo pogreb zastonj.

VAL: (*šokirano*) Ne!

VIDA: Nobene miloščine ne rabim. Sem šparala za pogreb. In za trobentača. Za trobentača in za pevce.

VITA: Kako, da ne vidiš?! To ni nobena miloščina, to je čista manipulacija, podkupovanje ljudstva, dresiranje ovc – Na pevce pa kar pozabi, ker je na pogrebu lahko največ 10 ljudi.

VIDA: No, njegove žlahte ne bomo vabile. Sami pijanci.

VITA: In samooklicani poslanci.

VIDA: Posranci.

VAL: (*bere dalje*) Sežig je pa poceni.

VITA: Kaj ti to pove!

VIDA: Vlado bi bilo treba zažgat.

Val zavzdihne in si začne zvijati čik.

VITA: V hiši se ne kadi.

VAL: Dedi je kadil.

VITA: Nobenega spoštovanja nimaš, ampak prav nobenega! Slabo sem te vzgojila.

VIDA: Kar prižgi.

VAL prižge čik. VITA nekajkrat zamahne po zraku, da bi pregnala cigaretni dim.

VITA: (*Vidi*) Še zdaj ji daješ potuho!

VITA odide in besno zaloputne z vrati.

VIDA: Jaz jo še nekako prenašam ... Ni pa prav nič čudno, da noben moški ne zdrži.

VAL: Ja koliko jih je pa bilo?

VIDA: No ... eden.

VAL: Moj foter.

VIDA: Ja.

VAL: Kakšen je pa bil?

VIDA: Nič kaj dosti ni govoril. Je pa smrčal za štiri.

VAL: Tako kot dedi.

VIDA: Ne, ne. Dedi je predel ... kot ena mačkica.

VAL: Whatever.

VIDA: Govori lepo po naše.

VAL: Se spomniš, včasih je še vriskal v spanju?

VIDA: O, ja. Še ponoči je bil vesel.

VAL: Kaj pa moj oči? Kakšen je bil?

VIDA: Ne vem, če je prav, da ti to govorim ...

VAL: Vsakič, ko jo vprašam, zmrzne ... nikamor ne pridem. Dela se, kot da ga nikoli ni bilo. Pa je moral bit, ane, hočem reči: en me je moral zaplodit! Veš, včasih se mi zdi, da me sploh ni želela. Da sem ji že od nekdaj samo v napoto.

VIDA: Kje pa, ljubica. Zelo te ima rada.

VAL: On me pa ni imel, ane?

VIDA: ... Samo ne ji povedati, da sem ti kaj povedala. Obljubiš?

VAL: Ja.

VIDA: Tvoj oče ... Oh, koliko je že od tega!

VAL: Česa se gotovo spomniš? Plis.

VIDA: Bil je postaven. Močan. Pa kakšna griva! Veš ... pa saj ne vem, če je prav, da ti to govorim.

VAL: Povej.

VIDA: Malo je bil ... tako, no ...

VAL: KAJ?!

VIDA: Revež ni vedel, kaj bi rad.

VAL: Ja, in? Kdo pa sploh ve, kaj bi rad? Tako mislim - zares?

VIDA: Eni se odločijo in potem za tem tudi stojijo. Tvoj oče je pa raje posedal.

VAL: Mah, najbrž si je rekel: bom probal z njo, kar bo, pa bo. Potem je pa pač videl, da to ni to.

VIDA: Joj, kako pa govoriš.

VAL: Ali pa me je zagledal, ko sem se rodila, pa mu nisem bila všeč. Pa je šel.

VIDA: Ne, ne, ljubica. Nikoli te ni videl.

VAL: Nista se imela rada.

VIDA: Oh, pa še kako!

VAL: Ja zakaj je pa potem spizdil!

VIDA: Veš, moških in krčnih žil se ne da kontrolirat.

VAL: A nista tukaj živela?

VIDA: Nekaj časa sta.

VAL: No, kaj? Sta se kregala? Kaj je bilo?!

VIDA: Ni jima šlo.

VAL: Ne vem, zakaj si je zbrala takega kretena.

VIDA: Ko boš srečala tapravega, ti bo vse jasno. Samo zaljubit se moraš, pa bo.

VAL: Uf, saj sem se. Že stokrat. Sem sprobala Brazilca, Filipinca, Bosanca, Angleža. In Štajerca. Pa se ni nič posebnega zgodilo. Veš, kaj mislim? Nič usodnega se ni premaknilo.

VIDA: Ti rabiš enega ornk Slovenca.

VAL: Dolgčas.

VIDA: Počakaj, boš videla. Se boš zaljubila, in bo.

VAL: Mogoče sem po fotru. Se vsega naveličam.

VIDA: Ni se naveličal. No, lahko bi rekla, da se je naveličal takšnega življenja, še preden se je začelo.

VAL: Kreten.

VIDA: Enostavno ni mogel ... Veš, včasih je treba v življenju gledati še na druge ... reči.

VAL: No, name res ni!!!

VIDA: Če mene vprašaš, ni ravnal prav, ampak nič ne moremo za to. Ko boš enkrat stara, boš za veliko stvari ugotovila, da je bilo prav tako, kot je bilo.

VAL: Bullshit.

VIDA: Potrpežljivost je lepa čednost.

VAL: To je dedi govoril.

VIDA: Počakaj. Enega boš spoznala, pa bo. Pozabila boš na matematiko in srce bo rožljalo po svoje. Boš videla. Samo da pride en pravi.

VAL: Kdo pa pravi, da je samo *en* pravi? Take veze, kot sta jo imela vidva, danes nima več nihče.

VIDA: Veš, kako bi bil vesel, če bi videl tvojega dojenčka.

VAL: Kakšnega dojenčka!

VIDA: Ga bom pa vsaj jaz dočakala.

VAL v preziru prhne.

VIDA: Vidiš, za *to* bi bilo pa vredno živeti!

VAL: Nobenih dojenčkov ne bo.

VIDA: Nekaj časa imaš še. Veliko pa ne.

VAL: Zdaj so drugi časi.

VIDA: Ko sem bila jaz tvojih let, sta bili Zlata in Vita že ženski.

VAL: No, pa vidiš, kako se je to končalo: jaz sem prišla na svet.

VIDA: No, a ni to lepo!

VAL: Še eno bitje več, ki zaseda že tako prenatlačen planet.

VIDA: Veš kako sva te bila vesela! Dedi je naredil zibelko. Jaz sem ti pa oblekice sešila.

VAL: ... Takrat je bilo lažje. Vse ste imeli: hišo, plačo, vse.

VIDA: Ne, ljubica. Nisva *imela* hiše. Zgradila sva jo! Nihče nama ni nič dal. Trdo sva delala, ampak sva vedela, za kaj. Je pa res, da so bili drugi časi. Bali smo se drugih stvari. Nismo bili tako živčni. Nič ni kar naprej piskalo in ni se nam toliko mudilo.

VAL: Saj jaz tudi delam! Še malo, pa bom dala aro za flet.

VIDA: Kakšen flet?

VAL: Za stanovanje, a veš. Še malo moram našparat, pa bo.

VIDA: Veliko jih ima najprej kravco, pol pa štalco ...

VAL: A LAHKO NEHAŠ S TEM DOJENČKOM!

VIDA: Ne predolgo čakati, samo to ti bom rekla. Ni treba, da končaš sama. Vsaka ženska si zasluži moža.

VAL: Nočem poroke.

VIDA: Saj zaradi mene sta lahko tudi na koruzi.

VAL: NOČEM KORUZE!

VIDA: Potem si pa najdi vsaj kakega ... prijatelja.

VAL: Saj imam cel kup prijateljev.

VIDA: Nekoga, ki ti bo pomagal in te bo podpiral.

VAL: Nočem, da me moški preživlja.

VIDA: Enega takega, ki bo kaj naredil okoli hiše. Takega, ki bo samo tvoj.

VAL: Saj je še nimam, kaj naj bi potem delal?!

VIDA: Kako ne? Vse to bo nekoč vajino.

VAL: Tukaj, da bi živela? Z njo?!

VIDA: Pusti zdaj mamico. Mislila sem nate. In na pravnukinjo.

VAL: Kakšno pravnukinjo?

VIDA: Z dedijem sva tako zastavila: ko enkrat dobiš otroke, bo hiša tvoja. Pa ne mami povedat. Ne še.

VAL: O šit.

VIDA: Kaj češ lazit po svetu in se mučit, če pa lahko tukaj lepo mirno živiš.

VAL: Kako pa veš, da bo punčka?

VIDA: To imamo v genih. Dedi je tudi hotel fantka, pa se ni pa ni izšlo. Po dveh sva pa rekla: bova nehala hazardirat. Se je šel zavezat, pa je bil mir.

VAL: A res! Vau. Pa je bil res feminist.

VIDA: Saj imava rada otroke. Ampak da bi jih pa pet gor držala, tako kot so jih naši tastari, to pa ne! Hotela sva imet tudi malo miru.

VAL: Verjamem.

VIDA: In tudi tebi privoščiva tak mir. V tej lepi veliki hiši, ki sva jo zgradila z lastnim rokami.

VAL: Hišo daj kar mami.

VIDA: Tisti, ki samo govorijo, niso vredni nič. Zapomni si to. Najdi si takega, ki nekaj zna.

VAL: Jaz bi rada takega, ki zna poslušat.

VIDA: Dedi je vse sam naredil. Tole mizo, stole, vrata. Pa vse je sam popravil. Kaj bomo pa zdaj?! Ograjo bo treba prefarbat, pa trta bo za obrezat.

VAL: Moški so povsod, samo plačat jih je treba.

VIDA: Vse gre v maloro. Z mano vred.

VAL: Svet gre v maloro, babi. To je. Ne ti. Za svoja leta se krasno držiš.

VIDA: Kaj bi pa potem rada? Pesnika?! Ne zgleduj se po mami, prosim te.

VAL: Pogosto sem ga sanjala, veš. Ko smo pluli po odprtem morju.

VIDA: Koga? Nič fantazirat, najdi si enega poštenega fanta, pa boš lepo živela.

VAL: Dedija. Dedija sem sanjala.

VIDA: Ponosna sva bila nate. Po zemljevidu sva gledala, kje pluješ. Aljaska, Florida, Kolumbija. Midva nikoli nisva šla na drug konec sveta.

VAL: Sem vaju kar pogrešala, več.

VIDA: Lahko si srečna, videla si svet.

VAL: Nisem še videla vsega.

VIDA: Nihče ne vidi vsega, samo bog. Povej, kaj imajo tam zunaj, česar pri nas ni?

VAL: Vse.

VIDA: Daj, daj.

VAL: Res. Vse, razen tvoje pehtranke.

VIDA: Bom spekla! Ostani doma.

VAL: Tele sem ti prinesla, iz Genove.

Val Vidi izroči darilo – italijanske amaretti piškote.

VIDA: Saj ne bi bilo treba.

VAL: Daj no, saj vem, da jih imaš ful rada.

VIDA: Dediju proteza skače.

VAL: Jih boš ti pojedla. Se v ustih stopijo.

VIDA: Šparaj denar, ljubica. *(seže v žep in vrže na mizo dvajsetaka)* Na.

VAL: Ne. To sem prinesla za darilo.

VIDA: Vzemi, pa konec komedij.

VAL: Kot bi dedija poslušala!

Vida ji zabaše dvajsetaka v žep.

VAL: *(globoko zavzdihne)* ... Hvala.

Val se loti pomivanja skodelic.

VAL: Kdaj bo potem pogreb?

VIDA: Bo župnik povedal.

VAL: Samo dva tedna so mi dali frej.

VIDA: Ljubica?

VAL: A?

VIDA: Vem, da ti ni za pogreb. Vi mladi imate drugega boga.

VAL: Saj bom šla. Za dedija.

VIDA: No, vsaj toliko ostani, da bo zapuščinska.

VAL: Hm, ja. Bom videla.

VIDA: Resno ti pravim.

VAL: Kaj, če bi šla zdaj malo zadremat?

VIDA: Oh, kje pa. Ne morem spat. Zatisnem oči, pa pripleše vse živo. Samo on ne.

(potrka po prsih) Tukaj noter me tišči. Ne morem se umirit.

VAL: Nisi navajena počivat, to je vse. Uleži se in glej v strop. Ničesar ti ni treba delat. Lahko počivaš. Dovolj si počivat. Dovolj si delala. Celo življenje si delala. Bova midve z mami poskrbeli za vse.

VIDA: Kdo bo pa skuhal?! Še malo, pa bo petnajst čez tri.

VAL: *(iz žepa vzame smartphone in scrolla)* Evo, bom zdaj naročila pice.

VIDA: A bodo lahko tako hitro skuhal?

VAL: Petnajst čez tri bodo tu.

VIDA: Jaz bom samo pol.

VAL: Vsak bo dobil svoje.

VIDA: Za dedija brez tiste papricirane klobase. Ga želodec matra.

VAL cmokne VIDO na lice.

VAL: Prav, babi. Brez klobase.

VAL odide.

VIDA nekaj časa sedi, nato vstane, gre do kuhinjskega pulta in začne prekladati posode, da bi pripravila kosilo.

VIDA: A bi danes riž? Da ne bo vsakič pražen krompir.

VIDA: Ribe imava od petkih, bukselj. Danes je nedelja.

VIDA: O, ne, po tistem te bo zgaga dajala.

VIDA: Saj bi ... pa mi je dohtar izrecno naročil, da ne smeš.

VIDA: Bom naredila čufte v omaki. Bom dala v skrinjo, boš imel še za dvakrat.

VIDA: Saj ga bom olupila in spasirala!

VIDA: Tistega v zeleni vrečki. 15 minut se kuha. Arborio al kaj je že.

VIDA: *(se smeje)* To je bilo samo enkrat! Pa si glih tko vse pomljaskal.

VIDA: Oh, usedi se, pa daj mir.

VIDA: Plina bo zmanjkalo.

VIDA: Prav. Takrat bo že Zlata doma. Bom šla s kolesom. Ne, Vita ima skavte.

VIDA: V torek. Po pouku.

VIDA: Gentile. Pa malo redkvice bom naribala. Prav, pa ne.

VIDA: Mi odpreš konzervo? Na spodnji policički.

VIDA: No?

Vida se obrne proti mizi.

Naenkrat se zave, da v kuhinji ni nikogar. Sede na svoj stol in strmi v črn okvir. Dojame, da moža ni.

Po licu ji spolzi solza. Z mize vzame papirje s stroški upepelitve, prižge plin na štedilniku, nastavi papirje na plin, da se vžgejo, malo počaka, da se vnamejo in jih vrže v korito. Nato sede nazaj na stol in bulji v okvir.

4. Prizor : Merkur

Isti dan. Nekaj ur kasneje. Vida sedi na običajnem mestu v kuhinji, strmi v prazen okvir. Vstopi Vita. V rokah drži pošto – nekaj premočenih katalogov.

VITA: Sem šla v merkur! Si moreš mislit: niso me spustili noter. *(Se ozira po kuhinji)* Nekaj čudno smrdi.

VIDA: Po kaj pa si šla? Saj imamo vse doma. Samo nobenega moškega ni, da bi kaj naredil. Kdo bo namazal pante? Kdo bo spucal žleb? Vrata bo treba preštrihat! Kavč je že ves razcefran. Pa vrt bo treba preštihat!

VITA: Poslušaj: kavč lahko počaka. Nujno rabimo kaseljč! Zdaj! Sodna pošta bo vsak čas prišla ... Pa odločba iz centra za socialno delo! Zaposila sem za pomoč. Kaj, če ne boš slišala zvonca, Val pa ne bo doma! Kam smo prišli - niso me spustili noter, ker nisem s.p.!

VIDA: Saj ti je ponudil, da bi te izučil. Lahko bi prevzela šeft, pa nisi hotela.

VITA: Pa bi ponudil Zlati! Ona bi sigurno vse naredila tako, kot je prav.

VIDA: A je to Mercator? Daj sem.

VIDA ji vzame en katalog iz rok in ga zavzeto prebira, čeprav je ves razmočen in umazan.

VITA: Pusti zdaj te kataloge! Od kje je ta vonj?! A si kaj zažgala?

VIDA: Kaselj, si rekla ... Sigurno ga ima Mercator.

VITA: Pf! Tvoj "najboljši sosed" je tak kot vsi naši sosedge – kr neki.

VIDA: Greva kuhat.

VITA: Danes bodo pice, je Tina naročila.

VIDA: Kmalu bo petnajst čez tri.

VITA: Ja, in?

Oh, mami ... saj veš, da očija ne bo.

VIDA: Vedno je točen.

VITA: Mami ... saj veš, da očija *ni več*.

VIDA: Še malo prej je bil tu.

VITA: Sanjalo se ti je.

VIDA: Ne!

VITA: Kako lepo, da ostajata v stiku. Zelo romantično. Lahko si hvaležna. Ko se naslednjič pojavi, sprejmi njegovo prisotnost, ga lepo pozdravi, mu pošlji poljub in se mu zahvali. Potem se pa zbudi.

VIDA: A praviš, da sem nora? Da imam privide? A to hočeš reči?!

VITA: Umrl je.

VIDA: Blede se ti.

VITA ji vrže črno mapo.

VITA: Na, poglej, če mi ne verjameš! Iz mrtvašnice! Prosim, nehaj s tem in se že enkrat postavi na realna tla. Ni ga več. Razumeš? NI-GA-VEČ.

Vita odpre mapo in ugotovi, da so papirji izginili.

VITA: Jebenti, kje pa je?! Kam si dala papirje?!

VIDA: Nič nisem premikala.

VITA: Kje imaš tablete?!

Vita brska po predalih. Naposled potegne ven pomirjevala.

VITA: Na, vzemi Heleks.

Vida odrine tableto.

VIDA: Zapustil me je.

VITA: ... Oh, mami. Oči tega ne bi nikoli naredil. Tudi, če bi hotel. Ni te zapustil.

VIDA: Pa je.

VITA: Pač je bil star in bolan in je prišel njegov čas.

VIDA: Sami sva.

VITA: Ja. Pa Tina.

VIDA: Ona bo šla. Poišči si enega moškega.

VITA: Saj sem si ga!

VIDA: Kje pa je?!

VITA: Ne morem ga prisilit, naj pride nazaj.

VIDA: Oh, punca moja. Vse se da.

VITA: Ni je hotel, razumeš?! Kako naj bom potem z njim!

VIDA: Kako bomo živele? Kako bom vzdrževala hišo z eno pokojnino?!

VITA: Sem zaprosila za izredno pomoč. Nekaj bo že. Če prosiš vesolje, ti vedno ustreže.

VIDA: Vesolje me je pretentalo! Bog me je nasral! Hotel ga je zase, čeprav je vedel, da je moj.

VITA: Pomiri se. Vse bo še v redu. Dihaj. Kako sem te učila? Noter in ven. Počasi. Globoko. Ne, skozi usta. Ja. Tako. Še enkrat.

VIDA ponavlja dihanje za VITO in se malo umiri.

VIDA: Kje je Valentina?

VITA: Najbrž na internetu.

VIDA: Kje?

VITA: Kar naprej vrta vame glede očeta. Ne vem, kaj naj ji rečem.

VIDA: Saj ni več otrok. Povej ji po resnici.

VITA: Ne morem. Takrat sem si obljubila ...

VIDA: Saj ti bo odpustila.

VITA: Že brez tega sva na bojni nogi.

VIDA: Ni to. Mlada je še. Frfra naokrog. Nobenih skrbi nima. Se bo že še naučila. Pa tudi nič ji ne bo škodilo, če se bo malo utrdila. Včasih moramo bit močne za dva.

VITA: Ne bo razumela. Res sem ga ljubila.

VIDA: Čeprav ni bil tvoj.

VITA: Nisva si mogla pomagat.

VIDA: Videla sem, kako se gledata. Tudi Zlata je videla. Saj ni neumna. Točno sem vedela – to bo še hudič. In sem ti tudi povedala.

VITA: Si.

VIDA: Nikar ne reci, da ti nisem rekla.

VITA: Si.

VIDA: Lepo ji raztolmači, kaj je bilo, potem pa ... bo, kar bo. Zasluži si resnico. Daj, ubogaj me in ji povej.

VITA: Že celo življenje hočeš vse nadzirat, njegove smrti pa nisi mogla!

VIDA: Tako se pa ti z mano ne boš pogovarjala. *(začne hlipati)* Samo poglej, kaj mi delaš! Pa samo dobro sem hotela.

Hlipanje preraste v histeričen jok, Vida se sesede na svoj stol.

Vstopi Val.

VAL: Kaj sta pa imeli?

VIDA in VITA: Nič.

VAL: Kaj to smrdi?

VITA: Kaseljč rabimo. NUJNO.

VAL: Nekaj je narobe.

Gleda po sobi, opazi, da je gumb na štedilniku premaknjen.

VIDA: Ni ga mogla kupit. So jo nagnali iz Merkurja.

VAL: Babi, plin si pustila prižgan!!!

Val zavrti gumb in zgroženo pogleda Vito.

VAL: A nisi opazila?!

VITA: Morali bova vključit vse radarje.

VAL: Kako da nisi opazila?! (*Vidi*) A zato jokaš?! Ker ni dobila kaseljca?

VIDA: ... Ker sem pozabila. Plin. Dedi. Vse sem pozabila. Vse gre k vragu. Naj še mene vzame.

VAL: No, no, no.

VITA: Kaj je zdaj s kaseljcem?!

VAL: Relax. Bom po spletu naročila.

VITA: Kar pohiti. Bogve, kaj vse bo še prinesla ta plandemija. A si moreš mislit, da me niso spustili noter, ker nisem s.p.!

VAL: Splet ne bo nikoli propadel.

VIDA: Pa najdita enega moškega, da ga namontira.

VAL: To bom pa že sama.

Val prek telefona brska po internetu.

VITA: Najprej ga je treba kupit.

VAL: Boš ti dala? (*brska po spletu*) Okrog trideset evrov pridejo.

VIDA: Saj veš, da mami nima.

Vida pomigne proti hladilniku, na katerem je njena torbica.

VIDA: Mi daš toši?

Val ji prinese torbico. VIDA vzame iz denarnice petdesetaka in ga moli predse.

VIDA: Na. Pa še za sladoled.

VITA: (*zgrabi petdesetaka*) Grem jaz položit!

VAL: Saj ni frke, imam še nekaj na računu.

VIDA: Po njem se je vzela. Pridna. Zdaj se pa lotimo kosila.

VAL: Pa če sem naročila pice!

VIDA: Prižgi luč zunaj, da se ne bo možakar spotaknil.

VAL: Babi, zunaj je še dan.

VIDA se spet zastrmi v prazen okvir.

VIDA: Zdaj je zame ves čas noč.

VAL: *(brska po telefonu)* A tega vzamem? Zelen ali črn?

VITA: Ni važno, samo da je na ključ.

VAL: Je.

VITA: Super. Zlata si.

VIDA: *(nenadoma postane čudna)* Zlata. Kdaj pride Zlata?

VITA: Kdaj pride kaseljč?!

VAL: Bodo javili uro.

VITA: Prav. No, jaz šibam.

VIDA in VAL: KAM PA GREŠ?

VITA: ... Po nalepke za na kaseljč!

VIDA: Do petnajst čez tri bodi nazaj. Da te ne bomo čakali.

VITA: Brez skrbi.

VAL: Mami! Grem s tabo!

VITA: Ne! *(tiše)* Pomagaj babi.

VAL: *(iztrošeno, obupano)* Nihče ji ne more pomagat.

VITA: Bodi zraven, da ne bo res še bajte zažgala!

VAL: Ampak, mami-

VITA: Čau! Pridem do kosila!

Vita odide skozi vrata. Val šiba za njo, prestreže jo na hodniku.

VAL: Mami, no! Počaki. Skrbi me. Kaj bova z njo?!

VITA: Ne vem in trenutno me tudi ne zanima. Prej sploh nikamor nisem mogla. Zdaj pa še štedilnik! Sploh je ne bo več mogoče spustit izpred oči. Kot dojenčka jo bova morali pazit. Vsak korak.

VAL: No, potem končno štekaš, zakaj jih nočem met. Nobene svobode.

VITA: Ves čas se sprašujem, kdaj postane laže. Kdaj bom lahko živela zase?

VAL: Zakaj mi nočeš povedat, kdo je?

VITA: Kdo je kdo?

VAL: Ne delaj se neumne!

VITA: Ne morem.

VAL: Pravico imam vedet.

VITA: Pravica in življenje nista v isti realnosti. Boš videla, ko boš starejša.

VAL: Zakaj obe mislita, da mi je lahko samo zato, ker sem "mlada"?

VITA: Nikoli nisem tega rekla. Ampak, na ladji imaš vsaj svoj mir. Tole, kar se zdaj pri nas dogaja, je zame tu mač. Ob živce me spravi, čim jo zagledam. Vsako jutro meditiram, pa nič ne pomaga.

VAL: Verjamem.

VITA: Zdaj grem.

VAL: Kaj naj pa jaz? Kaj naj z njo?!

VITA: Ti bom zaupala eno skrivnost. To sem naučila vse ženske iz skupine: ko ti gre kdo na živce in se nimaš kam umaknit, ga v mislih pošpricaj z roza sprejčkom.

VAL: Roza sprejčkom?! A si ti normalna?

VITA: Potem ji daj pa en Helex, da bo zaspala.

VAL: Od kdaj pa ti podpiraš tablete?

VITA: A imaš kakšno boljšo idejo? Blazino sem ji našpricala s sivko, pa je rekla, da smrdi po prašku. Sem ji hotela zmasirat noge, pa je rekla, da nisem njena pedikerka. Noče na druženje s starejšimi, noče v knjižnico, noče k psihologu ... Vse mi že preseda. Sploh ne veš, kako to paše – da bom imela KONČNO uro časa zase.

VAL: Oh. Okej. Pejt.

Val se vrne v kuhinjo. Vida čemerno ždi na svojem stolu in nepremično bulji v črni okvir. Val sede na dedkov stol.

VIDA: Ne tja. Tam je dedi.

Val zavzdihne in se presede.

5. Prizor: Pice

Uro kasneje. VIDA in VAL v kuhinji lupita krompir.

VIDA: Še krompirja.

VAL: Ma, kaki. Mami je kot ptiček.

VIDA: Po njej si se vzela. Na, olupi še enega.

VAL: Pa kdo bo vse to pojedel?!

VIDA: Saj veš, kakšni so moški. Če bo lačen, bo tečen.

VAL: A še kdo pride? Smo koga povabile?

VIDA: Petnajst čez tri bo doma. Tako kot vsakič.

VAL: Saj veš, da-

VIDA: Da?

VAL: Pozabi.

Vstopi VITA.

VITA: A ne bomo danes pice?

VAL: ... Bomo.

Vita in Val se sočutno spogledata.

VAL: *(tišje)* Nekaj pač mora počet.

VITA: Aha.

VAL: Kaseljč pride, mami. Že danes. Privatna pošta. Enkrat do 18. ure.

VIDA: Ja, kdo bo pa to namontiral?!

VAL: Jaz. In bor mašina.

VIDA: Ljubica. Ne moreš vsega sama.

Val zavzdihne, vrže nož na mizo, odide in pri tem močno zaloputne z vrati.

VIDA: *(Viti)* Daj, nareži krompir!

Oglasi se zvonec. Vida odgrne zaveso in poškili skozi okno na dvorišče.

VITA: Tina! Pice so prišle!

Ni odgovora.

VITA: *(VIDI)* No, mami, pusti zdaj to.

VIDA: Obljubila sem mu pražen krompir.

VIDA globoko zavzdihne in ji vzame nož iz roke. Vida ga spet pograbi in se loti krompirja, kot da ji gre za življenje. Vida ji ga spet vzame in ga odnese v kuhinjsko korito.

VIDA: NE!

VITA: Pridi, bova pogrnili mizo. *(odpre vrata in se zadere)* TINA! Pojdi no odpret!!!

VAL se vrne, lepo našminkana, v rokah drži pice.

VITA: O, si se pa zrihtala.

VIDA: Ooooo. Za poštarja?

VAL: Zase.

VITA: Dajmo jest.

VIDA: Ura je petnajst čez tri, njega pa ni.

VITA: Mami ...

VIDA: Še nikoli ni zamudil. Bogve, kaj se je zgodilo. Pokliči policijo!

VAL: Babi ...

VIDA: No, kaj čakaš?! Nekaj se je zgodilo, vem, da se je!

VITA in VAL: UMRL JE.

VIDA: NE!

VITA: Pomiri se. Dihaj. Tako kot sem te učila. Daj, lepo počasi. Globok vdih noter in skozi usta ven. Primi se za trebuh, da boš čutila.

VIDA: Ne morem dihat!

VAL: Babi, daj no.

VITA: Jaz tudi ne.

VIDA: Da nimaš korone?

VITA: *(Vidi)* Ti me dušiš!

VIDA: Rada bi šla k njemu. Peljita me k njemu!

VITA: Jaz tega ne zdržim več!

Vita vstane.

VAL: Daj, mami, usedi se in jej.

VITA: Nisem lačna. Moram stran, če ne se mi bo zmešalo.

VIDA: Kam bo pa šla? Saj nima kam.

VAL: Ne vem, babi. Daj, pomiri se.

VITA: To vedno počneš! Vedno govoriš o meni, kot da me ni.

VAL: Nehajta že.

VIDA: Ti bi rada šla.

VAL: A lahko prosim vsaj v miru pojemo?!

VIDA: Tudi jaz bi rada šla.

VAL: Dedi je hotel pri jedi mir.

VIDA: (*Val*) Pelji me k njemu, prosim te.

VAL: Saj bi te ... če bi vedela, kje je.

VITA: Dajmo se umirit. Takole res ne bomo nič rešile. Dober tek.

Tišina.

VITA: Rekla sem dober tek.

VAL: Ja ja.

Vida strmi v prazen okvir. Pice se ne dotakne.

VITA: Mami, daj, malo pojej.

Vida trmasto vztraja pri buljenju v okvir.

VAL vstane in prižge radio. Zasliši se stara popevka Celine Dion 'Cause I'm your lady and you are my man ...

VAL: Se spomniš babi? To je imel dedi na kaseti!

VIDA: Naša stoenka. Oh, koliko izletov smo naredili z njo. Se spomniš, ko smo šli na Bled?

VAL: Cjazili smo kot polži. Vsi so na prehitevali.

VIDA: Vedno je previdno vozil.

VITA: Ker si ti ves čas cvikala, da se bomo zaleteli.

VIDA: Nikoli ne veš, kakšni ljudje so na cesti.

VITA: Malo si bila paranoična.

VIDA: Bal se je za vaju.

VITA: Jaz sem se pa bala njega.

VITA vstane in ugasne radio. Sede nazaj in se spet loti pice.

VIDA: Zakaj si zaprla?! Zdaj bodo poročila.

VAL: Who cares.

VIDA: Pa osmrtnice! Še to mi hočeta vzeti!

VAL gre prižgat radio in sede nazaj.

ZVOK RADIA: (OFF) Pandemija se nadaljuje. Število okuženih vsako minuto narašča. Z jutrišnjim dnem bo nastopil popolni lock down. Do nadaljnega bodo zaprti bodo vsi lokali. Javni prevoz ne bo deloval. Odprte bodo živilske trgovine in bencinske črpalke ter obrati z nujnimi potrebščinami.

Vsem trem se hrana zatakne v grlu.

VIDA: (VAL, ljubeče) No vidiš, pa boš lepo doma.

Val prebledi, odrine pico.

VITA: Kdaj pride tisti tvoj poštar?

VAL: Briga me.

VITA jo hoče objeti, VAL se izmakne.

VITA: Daj, no. Bolje ti bo.

VAL: Daj mi mir.

VITA: Pravijo, da za srečo potrebujemo osem objemov na dan.

VIDA: Kdo to pravi? Vlada?

VAL odide.

VIDA: Kaj vse mu je prihranjeno.

VITA jo sočutno pogleda.

VITA: Mami ... žal mi je.

Vita objame Vido.

VITA: Kdaj si se pa nazadnje umila?

VIDA: Za koga naj se rihtam, povej?

VITA: Zase!

VIDA: Ah, daj, daj. Kaj mi bo to.

VITA odide. VIDA se spet zastrmi v prazen okvir.

Zatemnitev.

6. Prizor: Lepotno tekmovanje

Popoldne istega dne. Vita stoji pred kopalnico. Potrka.

VAL: (off) KVA?!

VITA: Kaj pa delaš?

VAL: (off) Porniče gledam.

VITA: Daj na pavzo. Lulat me tišči.

VAL odklene vrata in pokuka ven.

VAL: A se lahko do konca zrihtam?!

VITA: Ne se mrščit. Gub na čelu se je najtežje znebit. *(poškili v kopalnico)* Ja kaj si pa počela?! Umivalnik je ves zasvinjan.

VAL: Pa bi kupili rjavega! Tam se manj pozna.

Vita gre v kopalnico.

VITA: Saj bom hitro.

Iz kopalnice prihajajo čudni zvoki¹.

VITA (off): Šššššššššššš. Huuuuuuuu. Hoooooo.¹

VAL: Kako dolgo še?!

VITA: (off) Moram se očistit ... kakih dvajset minut.

VAL: DVAJSET?!

VITA: (off) Lepota terja svoj čas.

VAL: Jaz sem pa mislila, da čas terja lepoto.

VITA: (off) Hej, za svoja leta prav dobro izgledam, hvala lepa.

VAL: Sem ponosna, da imam dobre gene. Vsaj tisto polovico, ki jih poznam.

VITA: *(odpre vrata)* Nekaj moraš vedet: na gene in na moške ne moreš vplivat.

Vita v rokah drži čistilno masko.

VITA: Zdaj si bom dala tole gor in 10 minut ne bom mogla govorit. Se mora strdit.

VAL: JAoooo. PLIS POHIT! Če zamudim bus, moram čakati pol ure!

VITA: Kam se ti pa mudi? Saj nikjer nič ni.

VAL: V center grem. Še zadnjič, preden nas zaprejo.

¹ Zdravilni zvoki za prenavljanje notranjih organov po KTM (jetra, vranica, srce).

Vita se nenadoma umakne in ji odstopi prostor v kopalnici.

VITA: Rukni enega še zame.

Pri vratih pozvoni.

VAL: To bo kaseljč!

Val se nameni proti vratom.

VITA: Ne. Ne. *(Odloži masko)* Ti se kar v miru dokončaj.

Vita ji iz rok izpuli šminko.

VAL: To je moje!

VITA: Če ne bi bilo mene, sploh ne bi imela ustnic.

VITA si namaže ustnice. VAL hoče nazaj s kopalnico, a jo VITA spet prestreže. Hitro kane nase nekaj parfuma.

VAL: Kaj ti je?!

VITA: Nisem jaz nobena stara šara. Tvoja mami je še vedno mačka! Boš zdaj videla, kako se to dela.

VITA odbrzi proti vhodnim vratom. VAL začudeno gleda za njo.

VITA: *(se zadere)* Daj gor za kavo!

7. Prizor: Break down

VAL srka kavo. VIDA bulji v prazen okvir. VITA se poklapano prikrade v kuhinjo. V rokah drži zapakiran poštni nabiralnik.

VITA: Sem ga prosila, če bi namontiral, pa je rekel, da se mu mudi.

Vita postavi nabiralnik na prazen stol, ki je pripadal umrlemu.

VIDA: Mogoče se te je ustrašil.

VITA: Hvala.

VIDA: Ker nimaš maske. Na poročilih je bilo, da moramo vsi nosit maske.

Vita se vsa poklapana usede.

VITA: Sem mu ponudila kavo, pa je rekel, da med službo ne pije.

VAL: Kje ima dedi bor mašino?

VIDA: *(VITI)* Usedi se, pa pij.

Vita nemočno zahlipa.

VITA: Na nobenega ne moreš računat.

VAL: *(jo prime za roko)* Saj bomo zmogle same.

VITA: Mami ima prav. Brez moškega se nič ne da. Sploh, če te moški noče.

VAL: Mami, daj, ne paničari.

Vita hoče objeti Val, ta se umakne.

VAL: Ti bom nekaj naročila, da te malo pocrklijam.

VITA: Nič ne moreš kupit, vse bo zaprto.

VAL: Bom prek spleta. Povej: kakšno kremo, masko, piling, kaj?

VIDA: Oh, ljubica. Denar te ne pocrklja.

VAL: *(Viti)* Sem ti naročila piling.

VITA: Piling ne bo pomagal. Nič ne pomaga. Sama sem in za vedno bom sama.

Ko je bil še z nama, ko si bila še v trebuhu ... takrat sem bila nazadnje srečna.

VIDA: Nobena ljubezen ni večna.

VAL: A mi boš končno povedala, zakaj je šel?

VITA hlipa.

VAL: No?!

VIDA: Pusti jo.

VAL: Pri nas se vse pometa pred preprogo, kmalu ne bo pomagal noben sesalec več! Zadušile se bomo v prokletem prahu zgodovine.

Val odide. Skozi okno se zasliši vrtanje bor mašine.

Zatemnitev.

8. Prizor: Noč ima svojo moč

Noč, ko se začena lockdown.

Val vstopi v kuhinjo. Tam na svoje presenečenje zagleda Vido in Vito.

VIDA: Si pa pozna.

VITA: Daj ji mir.

VAL: Kako, da še ne spita?

VITA: Noč je predolga.

VIDA: Dan pa tudi. Vse je predolgo, odkar ga ni.

VITA: Boš kavo?

VAL: Šur.

VITA: Si se imela lepo?

VAL: Ma, kaki. V mestu je čista tuga. Vsi klubi so zaprti. Kje je zdaj disko za posadko! Rock party, Balkan party, Indian party, Latino party ... kje so tisti časi. Fak, kje sem pristala! Dizaster. Kam bom sploh še lahko šla? JEBEŠ TA BRESTIČEN SVET!

VIDA: (*Viti*) Govori pa kot kak star mornar.

VITA: Saj je mornarka!

VAL: Strojni inženir ni ravno isto kot ribič.

VIDA: Ampak ti bi rabila enega ribiča.

VAL: Ne že spet, no.

VIDA: Ko si star, se zatekaš k spominom iz mladosti. Zato, ker te je strah, da novih spominov ne bo. Zapomni si, kar ti bom rekla. Pazi, da ne boš brez spominov, ljubica.

VITA: Mami, pusti jo. Za moške nima smisla upravljat energije. Ali se te sploh ne dotakne ali te pa ubije.

VAL: Oči ti je zlomil srce.

VIDA: Uh, ja. To pa je.

VITA: A lahko nehamo?!

VAL: Hočem vedeti. Kje je.

VITA: Ne boš ga našla.

VAL: A je umrl?!

VITA: Ne boš ga našla, ker noče biti najden. Sprijazni se.

VIDA: Jabolko ne more hruške obroditi.

VAL: Kaj imajo zdaj s tem jabolka?!

VIDA: Ni vsak moški za otroke.

VAL: Tudi vsaka ženska ne.

VITA: A to zdaj name leti?

VIDA: Mamica je naredila najbolje, kot je lahko.

VAL: Rada bi ga vsaj spoznala!

VITA: Tudi jaz si želim, da bi ga bolje poznala.

VAL: Ampak-

VITA: Želim si, da bi ti lahko pomagala. Res.

VIDA: Po toči zvoniš – obleci pelerino in hajde naprej!

VITA: Kdo to reče! Še vedno misliš, da bo od nekje prišel. Ga čakaš s kosilom, mu zлагаš perilo.

VAL: Živimo z duhovi.

VITA: Jaz že ne!

VIDA: Da ne? (*Val*) Pojdi gor in odpri omaro. Boš videla! Sama, na svoje oči! Vse je shranila. Vsako darilo, ki ji ga je dal. Vsa pisma. Ne ti meni govorit- Živiš v času, ki ga ni več.

VAL: Pisma imaš? Kje?

VITA: To je privat!

VAL: Pravico imam videt!

Val steče iz kuhinje.

VAL: (off) Kje?!

VITA: Zakaj ji polniš glavo s traparijami?

VIDA: Če je pa res.

VITA: Pisem ji ne bom kazala.

VAL: (off) Babi, kje so?!

VITA: Pridi nazaj dol.

VAL: (off) NE! Hočem jih videt!

VIDA: Ljubica ...

VAL: (*se vrne*) Vsaj to mi daj. A mi res ne moreš dat vsaj tega?!

VITA: In kaj boš potem? Kaj boš s tem?

VIDA: Zakaj jih pa potem ne vržeš stran!

VAL: *(Viti)* Ja! Vrzi jih stran in si najti drugega!

VIDA: Dovolj imam. Rada bi šla. Rada bi šla. Rada bi šla.

VITA: Vzemi Helex in pojdi spat.

VIDA: Nočem *spat*. Hočem umret!

VAL/VITA: ŽE SPET.

VAL: Mami. Daj mi pisma. Prosim. Takoj.

VITA: Ne!

VAL: Mami-!

VITA: Tina, pomiri se.

VAL: Jebemti s to Tino! Nič se ne bom pomirila! Daj mi pisma, takoj zdaj!

VITA: Ne.

VAL se zažene v VITO. VITA jo odrine.

VITA: Smrklja nesramna!

VIDA: Kaj se pa gresta! Saj nista huligana! Vita, daj ji pisma, da bo mir.

VITA: NE.

VAL: Prav. Jaz sem s tabo opravila. Forever.

Val odide in besno zaloputne z vrati.

VIDA: *(Viti)* Vidiš, kaj si naredila.

VITA: Slabo sem jo vzgojila. Obupna je.

VIDA: Nimaš prav, veš. Nimaš prav.

Vita odide.

9. Prizor: happy family

VAL sede za računalnik in pritiska tipke na tipkovnici. Na ekranu vidimo njihovo kuhinjo, ki jo je v virtualni realnosti spremenila v vesoljsko plovilo. Skozi okno se vidi vesoljna črnina. Vsi liki so po videzu takšni, kot v ostalih prizorih, le s kostumom je nakazano, da gre za virtualno resničnost. Vida sedi na svojem običajnem mestu, Vita stoji sredi sobe s poštnim nabiralnikom v rokah.

VIDA: (Viti) Ni pa prav nič čudno, da noben moški ne zdrži!

VAL pritisne tipko F1.

VITA VIDO pošprica z roza sprejčkom.

VIDA: (Val) Veš, kako bi bil vesel, če bi videl tvojega dojenčka. Nekaj časa imaš še. Veliko pa ne. Ne predolgo ča-

VAL pritisne tipko F2 in VIDO utiša. Vida odpira usta, iz njih pa ne pride noben zvok.

VAL pritisne F3.

VITA in VAL si dasta petko.

VAL pritisne F4 in VITA razširi roke v objem.

VITA: Za srečo potrebujemo 8 objemov na dan.

VAL se ji izmakne. VITA hodi po kuhinji z rokami, razširjenimi v objem. VAL jo usmerja s tipkami W, A, S, D (naprej, nazaj, levo, desno). Val se ji ves čas izmika.

VITA se zaleti v zid. VAL pritisne F5 in VITA se obrne ter hodi v drugo smer, ritensko. Ko hoče objeti VIDO (ki je še zmeraj na "mute"), Val pritisne tipko F1 in VIDA jo pošprica z roza sprejčkom.

VIDA: Nimaš prav. Veš, nimaš prav.

VAL pritisne tipko F6 in VITA pade v jok.

VAL pritisne tipko F7 in VIDA v hipu zaspi.

VAL pritisne tipko CTRL in VITA spet začne z normalno hojo po kuhinji.

Zaleti se v zdi. VAL pritisne tipko F5, zdaj VITA hodi ritensko. Spotakne se in pade. VAL pritisne tipko F4 in VITA na tleh razširi roke v objem (ta gonja po objemih mora delovati robotsko in grozljivo).

VAL pritisne tipko CTRL in VIDA se zbudi.

VAL: Evo, babi, gremo k dediju.

VAL zdaj neovirano upravlja vesoljsko plovilo. Skozi kuhinjsko okno vidimo (namesto sosedovega vrta) črnino, vsake toliko časa kakšno zvezdno telo, komet, utrinek. Vesoljska ladja se začne zelo hitro premikati, nebesna telesa bežijo mimo z vso silo. VITA in VIDA obračata glavo sem in tja in jim skušata slediti.

VAL: (VIDI) Daj, pokliči ga, mogoče se bo pa oglasil. Tako, kot te je mami učila: pokliči ga v srce!

VIDA odpira usta, kot da kliče, a ne slišimo, kaj vpije. VAL pritisne CTRL in jima povrne glas.

VITA: Tako kot sem te učila: pokliči ga v srce.

VAL: No ... Kje je?

VIDA: Kje je?

Vse tri gledajo okrog sebe, čakajo. Vita zapre oči in po jogijsko razširi roke, pa se kljub temu nič ne zgodi.

Zatemnitev.

10. Prizor: Lockdown

Montaža zelo kratkih scen v slogu videa; izseki iz življenja v dneh, odkar se je začel popolni lockdown.

VAL (*leži na tleh in si glasno ponavlja*): To je samo port manning. To je samo port manning. Še nekaj ur, pa bo vsega konec. Še malo, pa boš šla lahko ven.

VITA *prižge zvitek iz žajbljevih listov in z njim hodi po hodniku.*

VIDA: (*se dere iz kuhinje*) Kaj to smrdi?!

- -

VAL (*leži na tleh in si glasno ponavlja*): To je samo dry lock. To je samo dry lock. Še malo, pa bomo izpluli. Še dva dni, pa greeeemooooo!

VITA *z zavitkom žajbljevih listov hodi po hodniku.*

VITA: Čistim to stanovanje, čistem sebe. V zraku je sprejemanje in ljubezen.

VIDA: (*pride na hodnik*) Kaj to smrdi?!

VITA: Nehaj kritizirat in se pojdi raje stuširat!

VIDA: Šparam vodo zate. Da se boš lahko po eno uro namakala v bajni. Nobene hvaležnosti!

- -

VAL pred oknom pleše in se dere ob glasbi, ki prihaja iz slušalk.

VAL: I can't get no satisfaction
I can't get no satisfaction
'Cause I try, and I try, and I try, and I try
I can't get no, I can't get no

Val nadaljuje na hodnik in proti kuhinji. Prestreže jo Vita. Val jo namenoma ignorira.

VITA: Pomagaj mi, prosim. Babi! Treba jo je spraviti pod tuš. Res ga rabi.

Val se ne odziva, pleše naprej.

VAL: When I'm driving in my car
When a man come on the radio
He's telling me more and more
About some useless information
Supposed to fire my imagination

VITA: A še kar trmariš?

Val se ne odziva.

VITA: Tina?

Val se ne odziva, pleše in poje naprej.

VAL: I can't get no, oh, no, no, no, hey, hey, hey
That's what I say
I can't get no satisfaction
I can't get no satisfaction
'Cause I try, and I try, and I try, and I try
I can't get no, I can't get no-

VITA: TINA?!

Val se ne odziva, gre v kuhinjo. Vida sedi na običajnem mestu, umakne zaveso in pogleda ven.

VIDA: Spet mu bomo šle v nos.

VAL: Saj ima korono, nič ne voha! (poje naprej): NO, NO, NO-

VIDA: Bodo policijo poklical!

VAL: Aja?!

Val zagradi škarje in začne rezati zaveso. Pride Vita.

VAL: Najprej morajo dobro videt, da bodo lahko natančno poročal!

VIDA: (Viti) Ta virus je res grozen. Čisto se ji je zmešalo.

Vita ji skuša vzeti škarje iz rok, a se ji Val izmakne.

VAL: Nisem edina!

Val uperi škarje proti Viti.

VITA: TINA. NE BODI OTROČJA.

Vida se nemočno sesede nazaj na svoj stol.

VIDA: Le kaj bi dedi rekel!

VAL: DEDIJA NI. FOTRA NI. MOŠKIH NI. TO JE TO. SAME SMO.

Val vrže škarje na tla in se počasi umiri. Vita se ji približa, hoče se jo dotakniti, a se Val umakne. V tistem hipu se zasliši hišni zvonec.

VITA odide.

VITA: (off) TINA!

Val ne reagira.

VITA: (off): VAL!

Val presenečeno obrne glavo proti hodniku, od koder prihaja Viti glas.

VITA: (off) Zate je!

Val se bežno nasmehne in odide proti vhodnim vratom.

Vida strmi za njo in se od vsega hudega pokriža. Zastrmi se v prazen okvir.

VIDA: Prosim te, pridi že enkrat pome.

Zatemnitev.

11. Prizor: Cepljena na smrt

2021. *Pandemija še vedno traja.*

VITA v kuhinji zadovoljno odpira paket, v katerem so bio kozmetični preparati.

VIDA: Ja, koliko je pa naročila?

VITA: Ne štejem več.

VIDA: Valentina, pridi sem!

Val pride v kuhinjo.

VIDA: Kje si pa bila? A nisi slišala zvonca?

VAL: Pod tušem. Se spomniš, kaj je to?

VIDA: Poštar te je iskal.

VAL: Kateri pa?

VIDA: Saj ne vem, ker jih je toliko.

VITA: Baje imajo čisto zmešane rajone, odkar je pandemija. *(Val)* Hvala za kremice, ljubica.

VAL: Ni za kej, mamica.

VIDA: Fantov imaš lahko kolikor hočeš, mamico imaš pa samo eno.

VAL: *(Vidi)* No, kateri je bil?

VIDA: Kaj pa vem. Tak bolj čokat in kosmat.

VAL: Eh. Če spet pride, reci, da me ni.

Val se napoti proti vratom.

VIDA: Kam pa spet greš?

VAL: Ven.

VITA: Kam ven?

VIDA: A so spremenili ukrepe?

VAL: Na ... rekreacijo v naravi.

VITA: Aaaa. No, lepo se imejta!

Val pomežikne in odide.

VIDA: Še malo, pa bo nasad bananovcev pred hišo.

VITA: Dokler kaseljci stoji tam, kjer mora, mi je prav vseeno. *(Ji poda eno od krem)* Na, tale je dobra za žile. Pa še po rožmarinu diši. Rožmarin je dober za spomin.

VIDA: Nočem jih več. Utrujena sem od spominov.

VITA: A te spet daje? Pa si bila že boljše.

VIDA: Cepila se bom.

VITA: NE!

VIDA: Ja. Takoj, ko me pokličejo, bom šla.

VITA: Nikar! Prostovoljno cepljenje je odločitev za samomor.

VIDA skomigne.

VITA: A nisi slišala - ljudje od tega umirajo! Dobijo strdke in – puf!

VIDA: Saj.

VITA: Oh, mami.

VIDA: Kaj? Pravico imam do smrti.

VITA: Še zapuščinske nismo imele. Pomisli, kaj bo z nama! Bodi vsaj enkrat moja mama.

VIDA: Saj sem skrbela zate! Oba sva se trudila! Skrbelo me je zate, kar naprej. In še zdaj me skrbi.

VITA: Nikoli me nista objela. Pa takrat ni bilo korone!

VIDA: Nihče se ni objemal. Pač, ni bilo v navadi. Hrano, obleke in čevlje si dobila.

VITA: Zaradi njega imam zdaj posledice!

VIDA: No, še dobro, da sva vsega midva kriva.

VITA: Zlata se je temu izognila.

VIDA: Točno veš, zakaj je šla.

VITA: Dosti je bila stara, da je vedela, kaj dela. On pa tudi. Tako da ne zdaj mene krivit.

VIDA: Mislila sta se poročiti!

VITA: Potem si je pa premislil. Nisem jaz kriva, če si ona ni.

VIDA: Potem pa vsaj stoj za tem, kar si naredila. Povej Valentini, kaj in kako!

VITA: Nočem je mešati v to.

VIDA: Prav. Ji bom pa jaz.

VITA: NE!

VIDA: Zasluži si vedet.

VITA: Če boš to naredila- Če ji poveš, potem bom šla!

VIDA: Kam pa?

VITA: Kar pokliči Zlato pa naj ti ona pere!

Vida utihne.

Vita odvihra iz kuhinje.

Vida pogleda prazen okvir.

VIDA: Kmalu bova spet skupaj. Tako, kot je bilo mišljeno. Za vedno jaz in ti.

12. Prizor: Poštarji

VITA: *(bere razglednico z lupo)* Poljubi me brez maske! Poljubi me pred vrati zaprtega puba! Poljubi me pred uro na glavni postaji! Nikamor te ne morem peljat, ampak upam, da sem v tvoji glavi ... pravi!

VIDA: Pesnik! Kaj sem rekla. Tako bo končala, kot ti.

Pride Val, v rokah drži paket.

VAL: Čistila sem naročila. A potrebujemo še kaj?

VIDA: Enega, da bo kaj naredil okoli hiše.

VITA: Na primer tale. *(spet bere)* Poljubi me pred uro na glavni postaji! Kako romantično!

VAL: Oh, spet ta.

Val vzame razglednico in jo raztrga.

VITA: Zakaj pa to?!

VAL: Obnašal se je kot baba.

VIDA: Najdi si enega ornk Slovenca. Pesniki niso za nobeno rabo.

VAL: Nikogar ne mislim iskat. Mi ni treba.

VITA: *(zavistno)* Kar sami od sebe se ti ponujajo. Kaj pa je blo pa s tistim tavisokim?

VAL: Katerim?

VITA: Tisti, ki je včeraj prinesel semena.

VAL: Aja! Eh. Je rekel, da komaj čaka, da bo s sinom igral nogomet. No, thank you.

VITA: In si ga kar tako odpisala?

VAL: Kaj pa.

VIDA: Pomisli: s kom se boš kregala pri šestdesetih, če ne boš imela otrok! Ti, kaj pa tisti v rekelcu? Videt je bil kot pravi gospod.

VAL: Preveč zategnjen. Še nikoli ni šel čez mejo.

VIDA: Saj mora biti še kje kaj drugega kot te ... poštarji!

VAL: Vsaj dolgčas mi ni.

VIDA: Noben od teh ni za omožiti! S kom se boš kregala na stara leta, če ne boš imela moža?

VAL: S tabo.

VIDA: Oh, ljubica, mene kmalu ne bo več.

VAL: Daj, daj.

VIDA: Res. Jutri me več ne bo.

VITA: Od kje ti to?!

VIDA: Cepila se bom.

VITA: *(kot da govori otroku)* Kaj sva rekli glede cepiva!

VIDA: Dedi me čaka.

VITA: *(Val)* A jo slišiš?!

VAL: Njeno telo – njena odločitev.

VITA: NE! Nobena od nas se ne bo cepila. A bi res dovolila, da ti kar nekaj vbrizgajo v telo?! A bi rada postala robot?!

VAL: Ne pretiravaj.

VITA: Nič ne pretiram. Umrla boš. Umrli boste, vsi! In veš, kaj se govori: vsem cepljenim bodo čez pet do deset let vzeli lastnino. Vse bodo pobrali, tudi nepremičnino! Na cesti bomo živele!

VAL: Jaz se ne mislim cepit, ker itak ne morem na ladjo. Tako da nehaj morit.

VITA: Pametna! Vsaj ena pametna.

VIDA: No, problem rešen: Valentina ne bo šla nikamor. Hiša pa tudi ne.

VITA: Kako pa veš? Saj ni bilo zapuščinske. Vse je pisano nate!

VIDA: Ne ne.

VITA: Kako ne?

VIDA: Z dedijem sva pravočasno uredila.

Vita prebledi.

VITA: Kaj sta uredila?!

VIDA: Vse.

VITA: Kaj točno?

VIDA: Nič skrbet. Hišo bo dobila Val.

VAL: Pa saj sem ti rekla, da je ne rabim. Čim bodo odprli meje, grem nazaj na ladjo.

VIDA: Ostani doma.

VAL: Ni šans!

VITA: Hišo si ... hišo si ji ... kar ... prepisala.

VAL: Relax, imela boš taveliko sobo, kuhinjo, kopalnico, zgornji štuk bom pa lepo zrihtala in oddala.

VITA: Vse sem ti dala, ves čas ti pomagam, in ti mi takole vračaš!

VIDA: Nihče te ne podi. Lahko si tukaj do konca svojih dni, ampak hiša je pisana na Valentino.

VITA: No, še dobro, da ni na Zlato.

VIDA: Valentina dobi hišo takoj, ko bo rodila.

VITA: KAJ?

VAL: Pa dobro, a boš že nehala s tem?! Daj to bajto kamor hočeš, komandirala me ne boš! Niti v sanjah se ne vidim tukaj – ne zdaj ne čez par let. (*vzneseno*) Mene čaka širni svet!

VITA: Ljubica. Pomiri se. Babi je že v letih ... ne more razmišljat trezno ... midve morava prevzet pobudo.

VAL: Pobudo za kaj?

VIDA: (*Viti*) Bodita lepo prijateljici, pa boš lahko živela doma. Sama, ampak saj to ni nič novega. (*Val*) Zate pa še ni prepozno.

Val v besu odvihra.

VITA: Raje jo imaš od mene.

VIDA: Še danes potrpi, potem pa ...

VITA: Ne bom te peljala na cepljenje!

VIDA: Me bo pa taksi. Saj je vseeno, komu plačam.

VITA: Grozna si!

Vita v besu odide.

13. Prizor: Ljubezni

VAL sede za računalnik, si natakne posebna očala in pritiska tipke na tipkovnici. Na ekranu vidimo njihovo kuhinjo, ki jo je v virtualni realnosti povsem enaka, kot v prejšnjih prizorih. Vsi liki so po videzu takšni, kot v ostalih prizorih, le s kostumom je nakazano, da gre za virtualno resničnost. Vida sedi na svojem običajnem mestu in zre v prazen okvir. Val sedi na stolu poleg Vide, v rokah drži listek – pismo enega od poštarjev - oboževalcev.

VAL: *(bere)* Tvoje oči so kot luči. Ko sem s tabo, pozabim na mojo tečno babo. Pustil jo bom in bom bil spet srečen kot nekoč – tvoja ljubezen mi daje to moč!

Vau. Vrhunec poezije! Moram ga blokirat.

VIDA: Tale ni za možit, res ne. Ti, kaj pa tisti, ki je pripeljal krompir?

VAL: Fuj, babi! Tip jih ima čez šestdeset! V tej deželi ni moških zame, kar sprijazni se.

VIDA: To pa ne.

Pride Vita, v roki drži kuverto.

VITA: Naj ti bo.

Vita izroči kuverto Val.

VIDA: *(Viti)* Pridna.

Val počasi izvleče pismo. Drži ga skoraj svečano. Previdno ga razpre in poravna, preden začne brati.

VITA: *(istočasno, ko Val bere, Vita na pamet recitira vsebino pisma, kot da je to nekaj, kar počne vsak dan. Kot nekakšna mantra. Njen glas je mehaničen, toda v očeh se ji nabirajo solze.)*

Moja prva in zadnja velika ljubezen!

Žal mi je, da sem tako sebičen. In da sem v tem tako nemočen.

Ne morem biti zaščitnik novemu človeku.

Nisem pogumen in vztrajen kot ti.

Nisem optimističen, kot vsi okrog mene.

Upam, da mi boš nekoč oprostila.

Upam, da najino bitje ne bo tako razštelano kot jaz.

Ves čas imam občutek, da sem na tej zemlji samo za okras.

To nima zveze s tabo.

Če bo otrok ves zmešan, vedi: to je zgolj zaradi mene.

Ti si enkratna.

Ne zaslužiš si takega slabiča.

Vem, nisem pravičen.

Ampak samo na ta način lahko ostanem resničen.

Upam, da bo bitje zdravo in da bo vzkliko iz ničā – ne iz bolečine, ker nisem poleg nje.

Čeprav moram stran in me ne bo nazaj, vedi,

s tem pismom za vedno prevzemaš skrbništvo za moje srce!

Tvoj Basist

Dolga tišina.

VAL: Oprosti, če sem ti ukradla lajf.

VITA: Hvala.

VIDA: Nič ji nisi ukradla. Navadna reva je bil. (*Viti*) Nikjer ne piše, da bi ostal s tabo, če ne bi zanosila.

VAL: No, a zdaj vidita, zakaj nočem otrok. Vse zajebejo.

VITA: Nič nisi zajebala.

VIDA: (*Viti*) Jaz sem zelo srečna, da sva te imela.

VITA: Samo tega nikoli nisi znala pokazat.

VIDA: No, zdaj veš.

VAL: Ajde, dobro – nisem imela fotra, imam pa zato dve super mami.

Val vrne Viti pismo. Vita ga raztrga.

Val gre do Vite in jo srčno objame. Vita se zdi presenečena in srečna.

VAL: (VIDI) Pridi, babi, te peljem po cepivo.

VITA: Še je čas, da si premisliš!

VIDA: Ne.

VAL: Sorry, babi, ampak ne boš dočkala vnukov.

VITA: Res je! Če se cepiš, sigurno ne!

VAL: Če se cepi ali pa ne – ne bom imela otrok in čao.

VIDA: Prav, pa ne. Ne bomo se več kregale.

VITA: Halo! Ne moreš zdaj od doma, ko bo skuhal kosilo?! Še malo, pa bo petnajst čez tri!

VIDA: Pa kaj.

Vita in Val odideta.

14. Prizor: Pismo

Kuhinja. Večer istega dne. Vstopita Val in Vita, ki ima na roki gazo, s katero je prekrito mesto vboda zaradi cepljenja.

Vita sedi za mizo iz v rokah drži kuverto.

VITA: *(Vidi)* Še si živa.

VIDA: Na žalost, ja.

VAL: So mi porinili palčko v nos, da sem šla lahko z njo noter. Itak, da sem bila negativna.

VITA: Itak.

VIDA: Malo si potrpeła, zdaj imaš pa 48 ur časa, da počneš, kar želiš.

VAL: Ja, v okviru vsega, česar nočem.

VITA: Covid je eno navadno trgovanje s časom.

VIDA: No, z mano ne bog ne covid nočeta poslovat.

VIDA počasi odraca na svoje mesto.

VITA: Dam gor za kavo?

VIDA: Daj. Spat tako ne morem.

VITA: Sva že dve.

VAL: Lahko ja. Sem potem zmenjena.

VITA: *(Val)* Poštar?

VAL: Ne, danes je tisti, ki nosi pice.

VIDA: *(v smehu)* Punca, punca.

Vita začne kuhati kavo. Val postavi na mizo kavne skodelice in nato sede na dedkov stol. Vida jo pogleda, a ne reče, naj se presede.

VITA: Valentina? *(ji poda pismo)* Na. Tole je zate.

Val vzame pismo in ga podrži v roki, kot da je izjemno krhko in lomljivo.

Zatemnitev.
